

2. Patroni ministrantů

Dobrá parta kluků (úvodní vyprávění)

Sluníčko prvního zářijového dne svítí jinak než o prázdninách. Ještě včera svými paprsky zvalo na hřiště, k vodě nebo na kopec či do údolí řeky. Dnes však ozařuje vchod do školní budovy a každému z dětí dává teplé pohlazení. Přitom slibuje, že odpoledne bude vždy čekat na ty, kteří loukám a stráním dají přednost před počítači a televizí.

Lukáš vchází do školy s malou dušičkou, vždyť po vstupním schodišti a široké chodbě kráčí dnes poprvé. A kde mám svou šestou třídu? Opravdu svou? Vždyť tam nikoho neznám. A kam si mám sednout? Kdybychom se přistěhovali aspoň před měsícem! Možná bych se s někým skamarádil. Ale za týden jsem si sotva porovnal věci v pokoji a ven jsem ani nevylezl!

Do třídy ho přivádí spolužák, kterého oslovil na chodbě. Ale už ve dveřích si ho dál nevsímá. Zato holky zmlknou a dívají se: hodnotí jeho černé vlasy tvrdé jako hřebíky, sjíždějí pohledy po jeho úzkém obličejí – maminka říkává, že ho má protáhlý jako dědův poník, dlouhé ruce a nohy se však k němu hodí. Také holky to uznávají, zaslechne to. Ale tím to končí, dál si ho nevsímají, mají si o čem povídat. Kluků je sudý počet, a tak mu zbývá místo vedle Jarmily, která se však pořád naklání přes uličku k Zuzaně.

Ze školy se vrací smutný a nešťastný – všichni si měli o čem povídat, ale on zůstával sám, pořád nějak navíc. Hrbí se, očima počítá dlažební kostky. „Hochu, hlavu vzhůru,“ volá na něho kdosi zleva.

Vzhledne – pan farář, viděl ho poprvé v neděli při mši svaté. „Zvykneš si, jsou tu dobrá děcka,“ pokračuje kněz a když vidí smutek i bezradnost v Lukášova tváři, tak ho zve: „Máme dnes první schůzku ministrantů po prázdninách. Přijď mezi nás. Jsi přece ministrant..., tuším, že rodiče mi to říkali.“

„Děkuji za pozvání,“ odpovídá způsobně, ale nic víc.

Nechce se mu tam. Má těch děcek dneska už dost, těšil se domů ke svým knížkám a k počítači. Co bych tam dělal? Jestli to bude jako ve škole, tak nemám chuť... Budu tam jako kůl v plotě. Co si budu s nimi povídat?

Kněz se na něho při rozloučení usměje a ještě jednou ho pozve: „Těším se na tebe.“

Úsměv i přátelský knězův tón hlasu mu vydrží až do pěti hodin, kdy se nakonec rozhodne, že mezi ministranty půjde.

Otec Petr ho vítá a představuje klukům. Pak se opakují znalosti o mši svaté a on může několikrát říct, jak to dělali u nich. Kluci ho berou, dokonce něco mění podle něho. Rád slibuje, že už zítra přijde ministrovat. Cítí, že parta ministrantů ho přijala, v sakristii je mezi nimi „doma“.

jáhen Josef Janšta

(Převzato z PUERI DOMINI, Ročenka 2006/2007)

Také se může přečíst úryvek z Písma svatého:

Jan 4,46-54

Kolik si z textu zapamatovali je možno ověřit si v Biblické soutěži uvedené na konci.

Víte, kdo je to světec neboli svatý?

V kostele často slyšíme mluvit o svatých. Lidé se k nim modlí a prosí je o nejrůznější věci. Někdy to vypadá, že svatí jsou malí supermani nebo kouzelné bytosti, které člověku splní každé přání. Ale nezapomínají takoví lidé na to, že bez práce nejsou koláče? Že se musí taky trochu snažit a nečekat, že jim něco jen tak spadne do klína? A je to opravdu jako v pohádce, že nám svatí vždycky vyplní všechna přání? A je lepší modlit se k Bohu anebo ke svatým?

Tak za prvé: modlíme se vždycky jedině k Bohu. Za druhé: svatí jsou andělé a lidé, kteří přišli po smrti do nebe. Když se „modlíme“ ke svatým, prosíme je o to, aby se za nás u Boha přimlouvali. Doopravdy se tedy nemodlíme ke svatým, ale k Bohu. Svatým se také někdy říká „prostředníci“. To znamená, že se jejich prostřednictvím modlíme k Bohu. V modlitbě Pod ochranu tvou říkáme, že Panna Maria je naše Prostřednice, protože se za nás přimlouvá.

V Písmu svatém se o svatých mluví ve dvou významech: Na prvním místě to jsou zbožní lidé, kteří už zemřeli a je docela jisté, že jsou v nebi u Boha a čekají na své vzkříšení. V Novém zákoně se ale „svatí“ říká i lidem, kteří jsou pořád živí – křesťanům. Všichni, kdo byli pokřtěni, jsou už svatí. To znamená, že i my už jsme svatí. A podle toho se máme také chovat. Záleží jenom na nás, jestli se jednou připojíme ke svatým, kteří jsou v nebi.

Když jsme si u někoho opravdu jistí, že už se dostal do nebe a přimlouvá se za nás u Boha, Církev takového člověka může prohlásit za svatého. Stačí, aby se na jeho přimlovu staly aspoň dva zázraky. Potom ho papež zapíše do seznamu svatých a slavnostním způsobem ho definitivně prohlásí za svatého.

Pokud jsme znali člověka, který žil na zemi svatým životem a myslíme si, že je v nebi, můžeme ho v modlitbě prosit o přimlovu. Může to být člověk, který nám byl blízký, třeba naše babička nebo i kněz. A kdyby se na jejich přimlovu stal zázrak, může se zahájit proces jejich blahořečení a svatořečení. Do té doby se k nim ale nesmíme „modlit“ veřejně.

Víte, proč se některým svatým říká „patroni“?

Patron znamená „ochránce“. Je to určitý svatý, kterého prosíme o přimlovu v určité situaci. Každý máme svého křestního patrona. Někteří už možná mají i svého patrona biřmovacího. To znamená, že jsme si my nebo naši rodiče vybrali svatého, jehož jméno budeme nosit a on bude naším zvláštním přimlůvcem a ochráncem. Patrona, zvláště toho biřmovacího, ale někdy i křestního, si vybíráme jako svůj vzor, podle kterého se chceme řídit, chovat se jako on. Abychom tak jako on obstáli v životě a po smrti vešli do nebeské slávy.

Za patrony si vybíráme ty světce, kteří byli za svého pozemského života v podobné situaci jako my, a nakonec se stali svatými. Dá se říct, že jsou vlastně experty, odborníky na danou situaci. A proto jsou pro nás nejenom nejlepšími vzory, ale i nejlepšími přimlůvci u Boha.

Například svatý Lukáš byl lékař, a tak je patronem lékařů. Svatý Pavel byl největším šířitelem víry a živil se výrobou stanů. Proto je patronem katolického tisku a teologů, ale také dělníků, tkalců koberců, lanařů a košíkářů.

I když dnes máme několik tisíc světců, jejich životní příběhy přesto nepokryjí všechny situace, do kterých se můžeme dostat. Proto jsou někteří svatí patrony i situací, se kterými neměli příliš společného. A někdy to může být i docela vtipné. Například svatý Florián je patronem hasičů, protože ho vojáci utopili v řece. Svatý Ambrož je patronem včelařů, protože, když kázal, bylo to tak krásné, jako by mu z úst proudil med. Někdy může být pro stejnou věc patronů víc. A tak někteří svatí toho dostali „na starost“ opravdu hodně. Třeba svatý Petr. Svatý apoštol, první papež, rybář a držitel klíčů od nebeského království je patronem papežů, řezníků, sklářů, truhlářů, hodinářů, zámečnicků, kovářů, slévačů olova, hrnčírů, zedníků, cihlářů, mostařů, kameníků, sítařů, soukeníků, valchařů, rybářů, obchodníků s rybami, lodníků, trosečníků, kajících, zpovídajících se, panen, proti hadímu uštknutí, proti horečce, vzteklině, posedlosti a bolestem nohou a proti krádeži.

Kromě toho má svého patrona i každá farnost a každá obec nebo město, každá diecéze i každý stát a národ, dokonce i světadily mají svoje patrony. O nich bude řeč ještě příště.

Nikdy ale nesmíme zapomínat na jednu věc: Písmo svaté nás učí, že když se modlíme, naším nejlepším Přímělníkem u Boha Otce je Duch svatý. A naším jediným Prostředníkem mezi námi a Bohem Otcem je sám Pán Ježíš Kristus, protože on je zároveň Bůh i člověk. Žádná modlitba se bez nich neobejde. A pokud ano, tak to vůbec není křesťanská modlitba.

Víte, co to jsou „atributy“?

V každém kostele nebo kapli je vždycky aspoň jeden obraz nebo socha nějakého svatého. Zpravidla je jich tam ale mnohem víc. A nejenom tam. Sochy svatých někdy můžeme vidět třeba na mostech, na náměstích, podél silnice, a dokonce i v přírodě. A protože máme svatých opravdu hodně (několik tisíc), není snadné pokaždé poznat, čí obraz nebo socha to je. Existuje nemnoho světců, u kterých víme, jak doopravdy vypadali a jak se oblékali. Většinou si je umělci museli vymyslet a často jim pak přidali takové oblečení, jaké bylo zrovna moderní. Aby všichni poznali, který světec to je, mají umělci takové nepsané pravidlo, že každému světcovi přidají určité atributy.

Atributy jsou poznávací znamení (z latinského *ad-tribuere* = přidělovat, připisovat, prisuzovat), která nám říkají, čí socha nebo obraz to je. Obvykle jsou to věci (ale někdy taky lidé nebo zvířata), které souvisejí s životem toho svatého nebo svaté anebo s tím, čeho je dotyčný světec patronem.

Častými atributy jsou například biskupská mitra (znak biskupů a opatů), palmová ratolest (znak mučedníků), kniha (znak učenců a spisovatelů), lilie (znak panenství) atd. Čím víc atributů světec má, s tím větší jistotou ho můžeme poznat. Na druhou stranu, někteří svatí mají tak originální atribut (třeba nástroj, kterým byli usmrceni), že jim stačí jenom ten jeden.

Znáte čtyři nejznámější patrony?

Svatý Josef

Snoubenec Panny Marie a pěstoun Pána Ježíše. Bydlel v Nazaretě a povoláním byl tesař. Tomuto řemeslu naučil i malého Ježíše. Nikde v Evangelii nemáme zaznamenán žádný jeho výrok. Nevíme přesně, kdy zemřel, ale muselo to být předtím, než začal Ježíš kázat, protože se o něm už dál nemluví. Protože umřel v té nejlepší společnosti – Ježíše a Marie – je patronem dobré (šťastné) smrti. Dále je patronem rodin a manželů, dělníků a řemeslníků, dřevorubců, tesařů a truhlářů, cestujících a vyhnanců, a v zoufalých situacích. Je i zemským patronem Čech a patronem celé Církve. Svátek má 19. března.

Atributy: Bývá zobrazován jako muž s plnovousem, často vede za ruku nebo v náručí drží Ježíška, v ruce mívá lilii nebo tesařské nářadí.

Svatý Florián

Římský voják a vedoucí kanceláře římského místodržícího v dnešním Horním Rakousku. Narodil se na konci 3. století našeho letopočtu a zemřel během pronásledování za císaře Diokleciána kolem roku 304, když se snažil osvobodit křesťany uvržené do vězení. Když se odmítnul zříct křesťanské víry, pověsili mu na krk mlýnský kámen a shodili ho do řeky Enže. Je patronem hasičů, kominíků, sládků, bednářů, hrnčířů a kovářů, proti nebezpečí ohně i vody, proti suchu, bouři a neúrodě. Svátek má 4. května.

Atributy: Bývá zobrazován jako římský voják ve zbroji a přilbě s chocholem, s kopím a korouhví v ruce, a s vědrem nebo jinou nádobou, jak hasí hořící budovu u nohou.

Svatý Ambrož

Biskup a jeden ze čtyř největších učitelů Církve. Žil v Itálii ve 4. století našeho letopočtu. Byl velice vzdělaný a byl vysokým římským úředníkem ve městě Miláně. Tam ho obyvatelé města zvolili svým biskupem, i když v té době nebyl ještě ani pokřtěný. Byl vynikajícím kazatelem a říkalo se, že když kázal, bylo to, jako by mu z úst proudil med. Byl rádcem císařů a při jeho kázání se obrátil i budoucí svatý Augustin. V Miláně se dodnes slouží zvláštní obřad mše svaté, který zavedl sám svatý Ambrož. Je patronem včelařů a voskařů, včel a domácích zvířat. Svátek má 7. prosince.

Atributy: Bývá zobrazován jako biskup, s mitrou a berlou, někdy s perem nebo knihou, jindy drží model kostela anebo včelařský úl. Někdy může mít i včelařský klobouk.

Svatý Hubert

Biskup a neúnavný misionář. Narodil se v 7. století našeho letopočtu v Akvitánii v dnešní Francii. Pocházel ze šlechtického rodu, oženil se a jeho manželka brzy zemřela. Od té doby chodil Hubert stále častěji do lesů na lov, aby na všechno zapomněl. Jednoho dne spatřil jelena, který nesl mezi parohy svítící kříž. Po tomto zážitku se nechal Hubert vysvětit na kněze a stal se misionářem v Ardenách. Nakonec se stal biskupem v Lutychu v Belgii.

Až do své smrti roku 727 organizoval misie a věnoval se pokřesťanštění všech obyvatel pohorí Arden. Je patronem myslivců a střelců, lesníků, řezníků, kožešníků a výrobců rolniček, proti psímu kousnutí, vzteklině a hadímu uštknutí. Svátek má 3. listopadu.

Atributy: Bývá zobrazován jako biskup v biskupském oděvu nebo jako myslivec, u sebe pak většinou má psy a lesní roh. Někdy má u sebe také jelena nebo jen parohy s křížem uprostřed. Ale pozor, toho mají jako atribut ještě 4 další svatí!

Víte, kdo je patronem ministrantů?

Ministranti mají patrony dokonce čtyři: svatého Tarsicia, svatého Dominika Savia, svatého Aloise Gonzagu a svatého Václava, který je i zvláštním ochráncem ministrantů našeho národa.

Svatý Tarsicius

Svatý Tarsicius je hlavním a nejstarším patronem ministrantů. Jeho jméno napovídá, že se nejspíš narodil v Tarsu, odkud pocházel i apoštol Pavel. Byl to římský chlapec, křesťan, mučedník a hrdina. Žil ve starověkém Římě, v době, kdy tam ještě vládli pohanští císařové a křesťané byli pronásledováni. Když někoho usvědčili, že je křesťanem, mohli ho poslat na nucené práce, do vězení anebo na smrt. Mnoho křesťanů bylo zabito při hrách v amfiteátrech kvůli pobavení lidí. Mohli být zabiti gladiátory, ukřižováni, upáleni nebo roztrháni divokými zvířaty. Ostatní křesťané se jim snažili pomáhat, ale tajně, aby nebyli také odhaleni. Mezi nimi byl i mladý chlapec Tarsicius.

Jednou, když císař pořádal hry, vojáci vybrali skupinu křesťanů, kteří měli být předhozeni lvům. Vybraní křesťané se smrti nebáli, ale toužili ještě naposledy přistoupit ke svatému přijímání, Tělu Kristovu, na posilu k poslední cestě do nebe. Ve vězení s nimi byl i starý jáhen Cecilius. Ten poslal mladého Tarsicia, aby o tom řekl římskému biskupu, papeži Sixtovi II., a poprosil ho o pomoc. Papež Sixtus chtěl odsouzeným co nejrychleji poslat svaté přijímání, ale věděl, že je to velmi nebezpečné. Křesťané moc dobře věděli, že kdyby je někdo přistihl s Eucharistií, znamenalo by to pro ně nejspíš rozsudek smrti. Když se papež zeptal, jestli má někdo odvahu donést odsouzeným křesťanům do vězení Tělo Kristovo, bylo slyšet jenom ticho. Žádný dospělý neřekl ani slovo. Svatý otec se smutně rozhlédl po svých věřících. Nikdo? Nakonec se přihlásil chlapec Tarsicius. „Já Ho tam odnesu.“ Papež Sixtus mu dal požehnání a podal mu malý sáček s Tělem Kristovým.

Tarsicius procházel Městem a k srdci si tisknul svůj poklad. Když přecházel náměstí, potkal své pohanské kamarády, kteří si tam hráli. Začali na něho pokřikovat, aby si šel hrát s nimi. On ale šel dál. Ostatní si vzpomněli, že je Tarsicius křesťan a chtěli vědět, co má tak důležitého, že si jich nevšímá. Když přišli blíž, všimli si, že něco schovává pod pláštěm a chtěli, aby jim to Tarsicius ukázal. Všichni se na něho sesypali a začali ho bít tak surově, že upadl na zem a tam ho ukopali až k smrti. Tarsicius ale pořád pevně držel sáček s Tělem Kristovým. Když šel kolem jeden římský voják, kluci se rozutekli. Ten voják byl tajně křesťanem a poznal Tarsicia. Ten mu předal sáček s Eucharistií a poprosil vojáka, aby ji zanesl do vězení. Potom vydechl naposled. Bylo to kolem roku 200 našeho letopočtu.

Svatému Tarsiciovi se také říká Prvomučedník Nejsvětější svátosti. Je patronem ministrantů a rozdatelů svatého přijímání (akolytů). Svátek má 15. srpna, kdy máme slavnost Nanebevzetí Panny Marie.

Atributy: Bývá zobrazován v bílé tunice nebo jako ministrant, s palmou, hostií a kameny. Někdy drží bursu (schránku na hostie). Často je vyobrazena jeho mučednická smrt ukamenováním.

Svatý Dominik Savio

Narodil se 2. dubna roku 1842 v Riva di Chieri v Itálii. Jeho otec byl venkovským kovářem. Podobně jako mnoho chudých chlapců v té době pomáhal rodičům na poli, při práci a navštěvoval dvouletou základní školu, která byla pro mnohé jediným zdrojem vzdělání. Už v pěti letech začal ministrovat. Když bylo Dominikovi sedm let, dovolil mu místní farář don Giovanni poprvé přistoupit ke svatému přijímání. V té době se většinou udílelo až po dvanáctém roce věku, protože většina kněží měla za to, že tak mladý člověk nemůže být doopravdy chápavý a zbožný. Výjimka, kterou don Giovanni udělil, dosvědčuje cosi o Dominikově životě.

První svaté přijímání bylo pro Dominika velkým zážitkem. Zapsal si tehdy své životní rozhodnutí:

1. Budu se často zpovídat a k přijímání půjdu vždycky, když mi to zpovědník dovolí.
2. Budu světit zasvěcené svátky.
3. Mými přáteli budou Ježíš a Maria.
4. Raději zemřít než zhřešit.

Po ukončení základní školy Dominik velmi toužil pokračovat ve studiích. Tato možnost se naskytl v Turíně v oratoři dona Bosca. Kněz don Bosco tady vytvořil místo, kde shromažďoval chudé a osiřelé hochy z Turína a okolí. Poskytoval jim přístřeší, možnost vyučit se řemeslu nebo studovat. Nejdůležitější byla ovšem neustálá don Boscova přítomnost mezi hochy. Hrál s nimi různé hry, pomáhal jim ve studiu a učil je základům křesťanství. Tímto způsobem se mu podařilo mnoho hochů přivést k Bohu.

Po svém příchodu se Dominik s radostí zapojil do každodenního života oratoře. Brzy si všiml, že chlapci, kteří nově přicházejí do oratoře, jsou zpočátku zaražení a neodvedou se v novém prostředí orientovat. Spolu s několika kamarády založil proto Družinu Neposkvrněné Panny Marie. Každý její člen dostal na starost jednoho chlapce a pomáhal mu ve všech jeho těžkostech. Tím znamenitě pomáhali donu Boscovi při vedení oratoře, do níž přicházelo značné množství chlapců, a bylo proto velmi obtížné je všechny zvládnout.

V roce 1856 Dominik onemocněl. Don Bosco jej proto poslal zpět domů, aby se na venkově zotavil a mohl pak pokračovat ve studiích. Choroba se však zhoršovala a Dominik 9. března 1857 v necelých patnácti letech zemřel.

Dominikovi nebylo dopřáno vystudovat a stát se knězem. Zůstaly nám čtyři řádky, napsané nejistou rukou žáka druhé třídy základní školy. V nich nám zanechal svědectví o svém spojení s Ježíšem. Je patronem katolické mládeže, školáků a ministrantů. Svátek má 9. března.

Atributy: Bývá zobrazován jako mladý chlapec, svátečně oblečený, a v ruce drží knihu.

Svatý Alois Gonzaga

Narodil se 9. března roku 1568 v Castiglione delle Stiviere v Itálii. Gonzagové byli významná šlechtická rodina, ze které vzešlo i několik kardinálů. V deseti letech sloužil jako páže u dvora ve Florencii a složil zde slib doživotní čistoty. Alois byl nejstarší z osmi dětí a jeho otec Ferdinand Gonzaga, který byl ve službách španělského krále Filipa II., ho připravoval na vojenskou dráhu. Alois se ale vzdal nároku na titul markýze, který měl po otci zdědit, ve prospěch svého mladšího bratra Rudolfa.

Ve dvanácti letech přijal první svaté přijímání od svatého Karla Boromejského. Potom sloužil dva roky v Madridu jako čestné páže prince Diega Habsburského. Studoval literaturu, vědu a filosofii a přes počáteční odpor svého otce se v 17 letech rozhodl vstoupit do jezuitského řádu. Odešel proto do Říma a po dvou letech tam složil řeholní sliby. Od té chvíle věnoval všechny svůj čas studiu teologie a péči o nemocné. Jeho spolužákem byl tehdy i František z Dietrichsteina, pozdější kardinál a významný olomoucký biskup.

Když v Římě vypukla morová epidemie, staral se Alois o nemocné a snažil se o důstojné pohřbívání zemřelých. Nakonec se sám nakazil a 21. června 1591 ve svých 23 letech zemřel. Je patronem mládeže, studentů a ministrantů, při volbě povolání a proti moru. Svátek má 21. června.

Atributy: Bývá zobrazován jako jezuita v klerice s rochetou, někdy také jako páže. U sebe mívá kříž, lebkou, lilii a růženec.

Svatý Václav

Český panovník z rodu Přemyslovců se narodil kolem roku 907 na Stochově u Libušína jako nejstarší syn vévody Vratislava. Jeho dědečkem byl kníže Bořivoj, který byl pokřtěn od svatého Metoděje. V mládí byl vychováván svou babičkou sv. Ludmilou. Dostalo se mu důkladného vzdělání v jazyce slovanském, latinském a snad i řeckém. Takovéto vzdělání měl v té době málokterý panovník. Vládu nastoupil asi v osmnácti letech. Předtím vládla jeho matka Drahomíra místo předčasně zesnulého knížete Vratislava.

Po svém nástupu na trůn (kolem roku 924) musel Václav energicky vystoupit proti nepořádkům v zemi, která byla na mnoha místech ještě pohanská. Při tom osvědčil mnohokrát velkou osobní statečnost. (Kristiánova legenda vypravuje o vojenském tažení proti knížeti kouřimskému, kdy mu Václav nabídl osobní souboj místo bitvy armád.)

Roku 929 vtrhla saská a bavorská vojska ze severu a jihozápadu do Čech. Václav uchránil zemi tím, že ustoupil a předešel tak vydrancování. Čechy pak začaly platit Východofranské říši tzv. tribut, každoroční dávku asi 500 hřiven stříbra a 120 volů.

Václav také zakládal kostely při všech hradech v zemi (např. rotundu svatého Víta na Pražském hradě), pečoval o bohoslužby i o změnu pohanského smýšlení v křesťanské po celé zemi. Kácel šibenice, vykupoval otroky a propouštěl lidi z vězení. Podle tradice prý pěstoval obilí a hrozny a sám z nich připravoval hostie a víno ke mši svaté. Podle historických pramenů byl ženatý a podle některých měl syna nebo dvě dcery.

Václavova vláda a snaha o rozšíření křesťanství byly proti mysli části českých velmožů i jeho bratru Boleslavovi. Ten ho pozval na hostinu do Staré Boleslavi o svátku svatých Kosmy a Damiána, kterým byl zasvěcen staroboleslavský kostel.

Druhého dne, v pondělí 28. září roku 935 (někdy se uvádí 929) šel Václav na ranní mši svatou. Vtom ho mečem napadl jeho vlastní bratr, ale Václav ho odzbrojil. Boleslav však zavolal na pomoc muže ze své družiny, kteří Václava přede dveřmi kostela svatých Kosmy a Damiána ubodali. Je hlavním patronem českého národa a olomoucké arcidiecéze, patronem Čech a patronem ministrantů a vinařů. Je mu zasvěcena katedrála v Praze a v Olomouci. Svátek má 28. září.

Ve 13. století vzniknul slavný svatováclavský chorál, jedna ze tří nejstarších českých písní, který donedávna sloužil jako naše národní hymna. Císař Karel IV. věnoval novou královskou korunu do věčného vlastnictví svatého Václava, a proto bývala uložena na jeho lebce. Ministranti olomoucké arcidiecéze si ho také zvolili za svého hlavního patrona. Obraz svatého Václava se nachází i ve znaku na rubu jejich ministrantského praporu.

Atributy: Bývá zobrazován v panovnickém oděvu nebo v rytířské zbroji, s pláštěm a s knížecí čapkou (korunou). Od 19. století také s přilbou. V ruce má kopí s praporem nebo meč. Někdy má také Paladium země České, štít se svatováclavskou plamennou orlicí nebo klasy a hrozny. Méně často také bývá znázorněn, jak sedí na koni.

Svatováclavský chorál

Doplňte chybějící slova svatováclavského chorálu. Pro kontrolu nahlédněte do Kancionálu (píseň číslo 830 B). Na závěr si ji můžete zazpívat.

1. Svatý _____, vévodo české
_____, kníže náš, pros za nás _____,
svatého _____! Kriste, _____.

2. Ty jsi _____ české země,
rozpomeň se na své _____, nedej
_____ nám ni _____,
svatý _____! Kriste, _____.

3. _____ my tvé žádáme, smiluj se
nad _____, utěš _____, zažeň vše
_____, svatý _____! Kriste,
_____.

4. _____ jest dvorstvo krásné,
blaze _____, kdo tam _____, v život
_____, oheň _____ svatého
_____. Kriste, _____.

5. _____, Matko žádoucí, tys
Královna _____, prosíš
za _____, za _____, svého
_____, Hospodina! Kriste, _____.

6. _____ svatí _____, račte nás
k _____ přivést, tam, kde _____
nepřestává _____ Boha. Kriste,
_____.

7. Všichni _____, za nás proste,
_____ nám nedejte, svatý Víte,
svatý Norberte, svatý Zikmunde, svatý
Prokope, svatý Vojtěše, svatý _____
Nepomucký, svatá Ludmilo, svatá
Anežko, svatá Zdislavo, svatý
_____! Kriste, _____.

8. Bohu _____ chválu vzdejme, svatým
_____ se žehnejme: Ve jménu
_____ i _____ jeho i _____ svatého.
Kriste, _____.

Najděte v Písmu svatém

A

1. Jaké jméno dostal Gedeón poté, co rozbořil Baalův oltář? (Sd 6)
2. Jaké jméno dostal Josef v Egyptě? (Gn 41)
3. Jak se jmenoval muž, který byl nazván „praotcem hlučícího davu pronárodů“? (Gn 17)
4. Jak se jmenoval Elíšův služebník? (2 Král 4)
5. Jak se jmenoval muž, jehož děti zahynuly ve vichřici? (Job 1)
6. Jak se jmenoval syn Hagary a Abraháma? (Gn 25)
7. Jak se jmenoval otec krále Davida? (1 Sam 17)
8. Jak se jmenoval jinoch, jehož sourozenci nazývali „mistr snů“? (Gn 37)
9. Jak se jmenoval prorok, který napomenul krále Davida? (2 Sam 12)
10. Jak se jmenoval nejmladší syn Jerubaala? (Sd 9)

(Převzato z PUERI DOMINI, Ročenka 2001/2002.)

B

1. V který den stvořitelského týdne stvořil Bůh živočichy a plazy? (Gn 1)
2. Kteří čtyři ptáci jsou dáni člověku za příklad v dodržování Hospodinových řádů? (Jer 8)
3. O kterém zvířeti je napsáno, že se posmívá městskému hluku a neposlouchá povyk poháněče? (Job 39)
4. Která zvířata znají svého pána lépe, než znali Izraelité Hospodina? (Iz 1)
5. Které zvíře před nikým neustoupí? (Př 30)
6. Které zvíře „proleze snadněji uchem jehly“, než vejde bohatý do Božího království? (Mt 19)
7. Který hmyz likvidoval veškerou úrodu? (Jl 1)
8. Ke kterým zvířatům přirovnává Ježíš dvě skupiny, na něž budou lidé rozděleni v den jeho druhého příchodu? (Mt 25)
9. Jaká byla druhá egyptská rána? (Ex 10)
10. Jak během putování Izraelitů po poušti Hospodin uspokojil jejich touhu po mase? (Nm 11)

(Převzato z PUERI DOMINI, Ročenka 2002/2003.)

Biblická soutěž

(Jan 4,46-54)

1. Kde měl Ježíš rodný kraj?

- a) v Judsku
- b) v Samařsku
- c) v Galileji

2. Kam přišel Ježíš z Jeruzaléma?

- a) do Nazareta
- b) do Kány
- c) do Kafarna

3. Královský úředník prosil Ježíše za uzdravení:

- a) syna
- b) dcery
- c) služebníka

4. Co trápilo nemocného, kterého Ježíš uzdravil?

- a) horečka
- b) bolesti
- c) nemocné srdce

5. Jak uzdravil Ježíš člověka, za kterého prosil královský úředník?

- a) šel ihned k němu
- b) vůbec k němu nešel
- c) šel k němu až večer

6. V kolik hodin došlo k uzdravení?

- a) v jednu hodinu v noci
- b) v jednu hodinu odpoledne
- c) za jednu hodinu

7. Co udělali lidé v domě královského úředníka?

- a) ihned Ježíši děkovali
- b) Ježíše chválili
- c) v Ježíše uvěřili

(Převzato z PUERI DOMINI, Ročenka 2004/2005.)

Poznejte biblickou postavu

1. Byl izraelským soudcem. Od dětství byl zasvěcen Bohu a měl dar obrovské síly. Úspěšně bojoval proti Filišťanům, kteří z něho měli strach. Ale zatímco vítězil nad nepřáteli, nedokázal zvítězit nad sebou. Přelstila ho filišťánská žena Dalila, která na něm vylákala tajemství jeho síly.

2. Povoláním byl pastevec ovcí. Měl staršího bratra, který se živil rolnictvím. Byl bohabojný, a tak mu Bůh žehnal a jeho majetek se zvětšoval. Když jednou se svým bratrem obětoval, jeho oběť Bůh přijal, ale bratrovu oběť zamítl. Byl vylákán rozhněvaným bratrem do samoty, a tam ho bratr zabil.

(Převzato z PUERI DOMINI, Ročenka 2001/2002.)

Řešení:

Biblická soutěž (Jan 4,46-54):

1c; 2b; 3a; 4a; 5b; 6b; 7c.

Poznejte biblickou postavu:

1. Samson
2. Ábel